

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 20 stycznia 2026 r.
znak sprawy: DNI.mr.058.1.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

**Dotyczy: odpowiedzi na zapytanie nr 3007 Pana Zbigniewa Krzysztofa Kuźmiuka,
Posła na Sejm RP, „w sprawie działalności Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa
(KOWR).”**

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na ww. zapytanie, uprzejmie informuję, co następuje.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 826), Skarb Państwa powierzył Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa (powoływanemu dalej jako „KOWR”), wykonywanie prawa własności i innych praw rzeczowych na jego rzecz w stosunku do mienia, o którym mowa w art. 1 i 2 tej ustawy. Zgodnie zaś z art. 5 ust. 2 ww. ustawy, KOWR, obejmując we władanie powierzone składniki mienia Skarbu Państwa, wykonuje we własnym imieniu prawa i obowiązki z nimi związane w stosunku do osób trzecich, jak również we własnym imieniu wykonuje związane z tymi składnikami obowiązki publicznoprawne. Podmiotem uprawnionym do reprezentowania Skarbu Państwa w zakresie m.in. sposobu zagospodarowania mienia wchodzącego w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (powoływanego dalej jako „ZWRSP”), jest zatem KOWR.

W celu udzielenia odpowiedzi na ww. zapytanie Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wystąpiło do Centrali KOWR o przekazanie niezbędnych informacji. Odpowiadając na pytania zawarte w ww. zapytaniu, uprzejmie informuję, co następuje.

Ad 1) Poniżej przedstawiam, w formie tabelarycznej, informację o umowach dzierżawy nieruchomości ZWRSP o powierzchni przekraczającej 100 ha, które nie zostały przedłużone w latach 2017-2025, wraz z podaniem danych o umowach, które nie zostały przedłużone ze względu na brak zgody dzierżawcy na wyłączenie 30% użytków rolnych w trybie ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw oraz informacji nt. spraw skierowanych przez byłych dzierżawców na drogę postępowania sądowego w związku z brakiem przedłużenia umów dzierżawy:

Lata	Umowy, które nie zostały przedłużone					
	Liczba umów*	Łączna powierzchnia*	Ilość przypadków z kolumn 2-3, w których nie przedłużono umowy, ze względu na brak zgody dzierżawcy na wyłączenie 30% użytków rolnych		Ilość przypadków z kolumn 2-3, dotycząca spraw skierowanych przez byłych dzierżawców na drogę postępowania sądowego	
			ilość umów	łączna powierzchnia	ilość umów	łączna powierzchnia
	[w szt.]	[w ha]	[w szt.]	[w ha]	[w szt.]	[w ha]
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
2017 r.	34	11 583	6	4 835	3	2 482
2018 r.	42	16 028	12	6 959	5	1 972
2019 r.	28	6 825	14	4 288	2	351
2020 r.	35	10 819	12	5 561	6	2 908
2021 r.	24	6 447	4	2 168	3	790
2022 r.	13	3 809	6	2 668	2	725
2023 r.	44	28 108	21	23 177	5	14 805
2024 r.	48	19 964	28	14 996	2	1 778
2025 r.	40	16 607	21	12 011	2	724

* Dla OT KOWR Opole dane dotyczą wyłącznie nieprzedłużenia umów dzierżawy mienia ZWRSP o powierzchni powyżej 100 ha z powodu braku zgody dzierżawcy na wyłączenie z przedmiotu dzierżawy 30% użytków rolnych na podstawie ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw (dla innych powodów nieprzedłużenia umów dzierżawy ww. Oddział nie prowadzi odrębnej ewidencji).

Dane zawarte w kolumnach 2 i 3 powyższej tabeli dotyczą przypadków, w których dzierżawca złożył KOWR oświadczenie o zamiarze dalszego dzierżawienia nieruchomości ZWRSP, zgodnie z art 39 ust. 2 pkt 1 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, w terminie wskazanym w art. 39 ust. 4 pkt 1 ustawy, a KOWR odmówił przedłużenia umowy dzierżawy.

Dane z kolumn 2 i 3 nie obejmują sytuacji, w których dzierżawca złożył KOWR oświadczenie o zamiarze dalszego dzierżawienia nieruchomości ZWRSP w terminie wskazanym w art. 39 ust. 4 pkt 1 ww. ustawy i KOWR wyraził zgodę na przedłużenie umowy dzierżawy, natomiast nie doszło do zawarcia aneksu przedłużającego umowę z winy dzierżawcy, np. w związku z nieustanowieniem przez kontrahenta wymaganych zabezpieczeń wykonania umowy dzierżawy.

Informacja o skierowaniu sprawy przez dotychczasowego dzierżawcę na drogę postępowania sądowego została ujęta w roku, w którym umowa dzierżawy nie została przedłużona i wygasła, pomimo, że postępowanie sądowe toczyło się już w następnych latach.

Ad 2) Według stanu na 30 września 2025 r. w ZWRSP w trwających dzierżawach znajdowało się 1 066 969 ha gruntów na podstawie 71 552 umów dzierżawy. Powierzchnia dzierżawiona w grupie obszarowej powyżej 100 ha stanowiła 45% łącznej powierzchni w dzierżawie i wynosiła 478 217 ha, na podstawie 1 452 umów dzierżawy, tj. 2% łącznej liczby umów dzierżawy.

Dane dotyczące bezumownego użytkowania gruntów ZWRSP gromadzone są w podziale na oddziały terenowe KOWR i województwa, bez szczegółowego wykazu umów, dlatego nie są prezentowane w podziale na grupy obszarowe. Według stanu na 30 września 2025 r. powierzchnia gruntów znajdujących się w bezumownym użytkowaniu, niewydanych przez dzierżawców, wynosiła 6 886 ha (103 przypadki). Postępowania sądowe z dzierżawcami, którzy nie wydali gruntów, dotyczyły 38 przypadków obejmujących 6 062 ha.

Z ogólnej powierzchni gruntów w bezumownym użytkowaniu 6 przypadków obejmujących 3 596 ha dotyczyło dzierżawców, którzy nie wyłączyli 30% dzierżawionej powierzchni w trybie ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Postępowania sądowe z dzierżawcami, którzy nie wyłączyli

30% dzierżawionej powierzchni i nie wydali gruntów dotyczyły 4 przypadków, obejmujących 3 567 ha i wszystkie zostały wszczęte z powództwa KOWR.

Ze względu na potrzeby ewidencyjne i sprawozdawcze, dane dotyczące liczby umów i powierzchni przedłużonych umów dzierżaw są gromadzone i prezentowane od września 2017 r., w podziale na oddziały terenowe KOWR i województwa, bez podziału na grupy obszarowe.

Jednocześnie w danych dotyczących umów dzierżawy przedłużonych przez KOWR w latach 2017-2025 ta sama umowa może być wykazywana więcej niż jeden raz. Dotyczy to sytuacji, w których umowa dzierżawy została przedłużona na krótki okres, np. w 2020 r. umowa została przedłużona na 3 lata, a w 2023 r. umowa ta została przedłużona ponownie – w takiej sytuacji umowa ta wykazana będzie w zestawieniu dwukrotnie, tj. w 2020 r. i w 2023 r.

W okresie od września 2017 r. do 31 grudnia 2025 r. przedłużono łącznie 53 685 umów dzierżaw, obejmujących powierzchnię 1 012 850 ha. Dane o liczbie i powierzchni przedłużonych umów dzierżawy, w podziale na poszczególne lata, przedstawiono w poniższej tabeli:

Lata	Liczba umów (szt)	Powierzchnia (ha)
IX - XII 2017	4 798	68 612
2018	8 425	132 936
2019	5 076	111 008
2020	6 097	104 055
2021	5 738	95 654
2022	4 691	148 494
2023	4 658	119 328
2024	6 210	113 651
2025	7 992	119 112
Razem	53 685	1 012 850

Ponadto poniżej przedstawiam informację o umowach dzierżawy nieruchomości ZWRSP o powierzchni przekraczającej 100 ha przedłużonych w latach 2017-2025:

Lata	Umowy przedłużone	
	Liczba umów	łączna powierzchnia
	<i>[w szt.]</i>	<i>[w ha]</i>
2017 r.	282	63 145

2018 r.	299	69 664
2019 r.	212	54 937
2020 r.	245	58 889
2021 r.	160	37 149
2022 r.	260	134 225
2023 r.	268	99 425
2024 r.	275	82 557
2025 r.	209	61 360
Razem	2 210	661 350

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Jacek Czerniak
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów